

Nr 260.

Av herr **Lövgren**, om ersättning åt *Knut Sigurd Bexelius* för olycksfall under arbete vid ett av arbetslöshetskommissionen anordnat arbetsföretag.

Den 25 november 1927 drabbades Knut Sigurd Bexelius av ett olycksfall under arbete på stenuttagning för ett av arbetslöshetskommissionen bedrivet byggnadsarbete över Kalix älv. Riksförsäkringsanstalten har sedermera underkänt hans ansökan om åtnjutande av understöd enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete med den motiveringen, att han icke vore att betrakta som arbetare enligt ovannämnda lag. Och kungl. försäkringsrådet har sedermera förklarat sig icke finna skäl göra ändring uti riksförsäkringsanstaltens beslut. I anledning därav och då det måste för det enkla och sunda lekmannarättsmedvetandet framstå såsom en orimlighet den ståndpunkt, vilken intagits av arbetsledningen för statens arbetslöshetskommissions arbeten vid brobygget över Kalix älv, tillåter sig undertecknad att göra vissa påminnelser och framställa ett därpå fotat yrkande.

Det kan visserligen med en »strängt formell» tolkning göras gällande, att Knut Bexelius och hela det arbetslag han tillhörde vore att betrakta som egna företagare och icke anställda hos statens arbetslöshetskommission. Men en närmare eftertanke måste dock underkänna denna syn på saken. Ty här har man uppenbarligen att göra med en grupp arbetare, som genom sin karaktär av specialarbetare hade vissa befogade krav på att icke avlönas efter de allra lägsta taxor, som arbetslöshetskommissionen tillämpade. När de träffade avtalet om stenuttagning, betraktade de sig som anställda hos arbetslöshetskommissionen, vilket de realiter också voro, och funno på denna grund icke något skäl att teckna olycksfallsförsäkring för arbetslaget. Om arbetslöshetskommissionens ledare för arbetet ansett sig få en bättre arbetseffekt genom att sätta stenuttagningen till brobygget på entreprenad enligt de principer, som tillämpats i det förevarande fallet, så kan detta icke förändra arbetarnas karaktär av nödhjälpsarbetare och anställda hos statens arbetslöshetskommission. I anledning härav och under hänvisning till bifogade aktstycken vågar jag därför hemställa, att riksdagen ville bedöma Knut Sigurd Bexelius' ersättningskrav såsom om han varit anställd hos statens arbetslöshetskommission vid det tillfälle, när olyckan inträffade.

Ty vare sig hans fader eller Neder-Kalix kommun kunna rättvisligen åläggas kostnaderna för hans underhåll i framtiden, när han nu på grund av olycksfallet är praktiskt taget oförmögen att försörja sig själv. Det hemställs alltså,

att riksdagen på grund av det ovan anförda och bifogade bilagor ville tillerkänna Knut Sigurd Bexelius i Neder-Kalix ersättning efter samma grunder, som gälla i motsvarande fall enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete och som han direkt varit anställd hos statens arbetslöshetskommission.

Stockholm den 20 januari 1929.

O. W. Lövgren.

Avskrift.

Bil. 1.

Kungl. försäkringsrådets utslag i anledning av besvär av Knut Sigurd Bexelius, Rolfs, Kalix, över beslut av riks-försäkringsanstalten den 5 januari 1928; givet i Stockholm den 28 september 1928.

Enligt till riks-försäkringsanstalten inkomna handlingar hade Bexelius' fader Emil Bexelius, Rolfs, Kalix, träffat avtal med statens arbetslöshetskommission om uttagning av sten för kommissionens broyge vid Kalix älv. Under arbete med stenuttagningen drabbades Knut Sigurd Bexelius av olycksfall den 25 november 1927.

Genom överklagade beslutet förklarade riks-försäkringsanstalten, att då Knut Sigurd Bexelius vore att anse såsom självständig företagare med avseende å stenuttagningsarbetet, han icke vore berättigad till ersättning i anledning av det honom övergångna olycksfallet.

Enär Knut Sigurd Bexelius i avseende å det arbete, i vilket olycksfallet inträffade, icke är att anse såsom arbetare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, finner försäkringsrådet icke skäl göra ändring i det slut, vartill riks-försäkringsanstalten kommit.

På kungl. försäkringsrådets vägnar:

Jakob Geijer.

/ Åke Natt och Dag.

Avskrift.

Bil. 2.

P. M.

Knut Bexelius' fader stenhuggaren Emil Bexelius i Kalix hade den 3 januari 1927 till statens arbetslöshetskommission, som utförde brobyggnad vid Kalix, avgivit anbud på stenuttagning till visst pris per sträckmeter och kvadratmeter. Anbudet accepterades och arbetet utfördes sedermera av ett arbetslag, bestående av Emil Bexelius, Knut Bexelius samt 7 andra arbetare. Emil Bexelius var förman för laget och fördelade förtjänsten mellan sig och övriga lagmedlemmar, därvid Emil Bexelius åtnjöt särskild ersättning i egenskap av förman. Den 25 november 1927 ådrog sig Knut Bexelius skada till följd av olycksfall i arbetet.

Beträffande arbetets utförande är att märka, att Emil Bexelius höll sig med egna verktyg ävensom sprängämne. Bexelius hade själv ingått överenskommelse med övriga lagmedlemmar angående deras deltagande i arbetet. Statens arbetslöshetskommission har bestritt, att någon slags dagspenning utbetalats till Bexelius för fördelning mellan honom och kamraterna. Så hade icke kunnat ske utan att lagmedlemmarna innehåft vederbörligen inregistrerade anställningskort. Statens arbetslöshetskommission har uppfattat

Emil Bexelius såsom en fullt självständig entreprenör, av vilken sten köpts på samma sätt som timmer av traktens hemmansägare.

Genom beslut den 5 januari 1928 har riksförsäkringsanstalten förklarat, att delägarne i det av Emil Bexelius, Knut Bexelius och sju andra personer bildade arbetslaget vore att anse såsom självständiga företagare i avseende å ovannämnda stenuttagningsarbete.

Häröver har Knut Bexelius anfört besvär hos kungl. försäkringsrådet, därvid han yrkat att antingen bli ansedd såsom arbetare hos fadern eller att såväl fadern som han själv och övriga i arbetet deltagande måtte anses såsom arbetare i förhållande till statens arbetslöshetskommission. Åberopar intyg. Enligt till rådet sedermera inkommet intyg skulle statens arbetslöshetskommission utan någon som helst ersättning hava tillhandahållit en stenlyft, vilken på order av arbetsledningen forslats till arbetsplatsen.

Emil Bexelius har vidare gjort gällande, att arbetsledningen vid varje uppmätning av sten, som laget tagit ut, av honom infordrat uppgift å varje mans i laget arbetstid. Bexelius anser detta utvisa, att lagmedlemmarna icke varit självständiga företagare.

Stockholm den 6 mars 1928.

Karl Lundholm.

Avskrift.

Bil. 3.

Till

kungl. försäkringsrådet.

Den av kapten G. A. Jernberg, såsom arbetschef för arbetslöshetskommissionens arbetsplats nr 100 Kalix-bron, den 15 sistlidne maj till kungl. försäkringsrådet ingivna skrivelse och utredning i besvärsmålet B. D. nr 182/1928 rör sig uteslutande om förhållanden mellan brobyggnaden och min fader Emil Bexelius, vadan jag ej kan i någon vidare mån yttra mig över nämnda skrivelse. Då jag ansett mig böra låta bemälda min fader få del av densamma och då denne velat yttra sig, bifogas härjämte även hans yttrande.

Innan målet överlämnas vill jag dock framhålla, att jag varken före eller efter olyckstillfället kunnat tänka mig att Bexelius antagits som fullt självständig entreprenör, vilket kapten Jernberg vill göra gällande, utan att arbetet ifråga var endast ett vanligt underhandsackord mera på prov, allra helst då ej något som helst kontrakt upprättades mellan vederbörande. Att Bexelius fick fria händer att anställa arbetare har ej rubbat denna min tanke, då jag vet, att detta i regel förekommit vid liknande ackorder, och det är av största vikt att få dugliga och vana stenarbetare, på vilka råder brist i orten. Att jag och de övriga i laget skulle inrulleras som specialarbetare fingo vi även tänka oss, då arbetsledningen fordrade namn och arbetstid.

Jag hänvisar i övrigt till närslutna yttrande från omnämnde Emil Bexelius och vill såsom slutpåstående framhålla, att under ovannämnda och tidigare anförda förhållande denne ej varit antagen såsom entreprenör och således ej kan betraktas såsom min arbetsgivare för det arbete, där jag drab-

bades av olyckan, eller än mindre, att jag och en var i arbetslaget skola anses såsom egna företagare, vilket riks-försäkringsanstalten gjort gällande vid sedermera ansökt försäkring.

Att vid dylika arbetsföretag flera arbetare utsättas för risken att bli helt eller delvis invalider utan vetskap om förhållanden som äventyra ersättning torde väl näppeligen vara lagens mening.

Med anledning av dessa och förut angivna skäl och förhållanden får jag vördsamt anhålla, att kungl. försäkringsrådet måtte, med ändring av riks-försäkringsanstaltens beslut, tillerkänna mig ersättning för iråkade olycks-händelsen, vilken medförde hel förlust av högra ögat samt nedsatt synförmåga på vänstra ögat till knappast ledsyn, varför jag således blivit oförmögen att mig själv försörja.

Rolfs, Kalix den 10 juni 1928.

Knut Bexelius.

Avskrift.

Bil. 4.

Till

kungl. försäkringsrådet.

Efter att ha tagit del av den i närslutna min son Knut Bexelius' yttrande omförmälda skrivelse från arbetschefen vid Kalix-bron, kapten G. A. Jernberg, får undertecknad härmed framhålla, att jag vid anbudets antagande blev upplyst om platsen för stentaget och även tidigare haft kännedom därom. Att stenen det oaktat uttogs på Björkmans skifte några tiotal meter från ovan anvisade plats med arbetsledningens medgivande, berodde därpå, att stenen, som var likartad med den anvisade, här låg mera utanpå berget och därigenom lättare åtkomlig.

Vidare får jag vördsamt anföra:

att stenen fick fritt tagas å denna liksom å den anvisade platsen och ford-rades skäligen ersättning för skada å skogen, vilket genom hänvändelse till vägstyrelsens ordförande skulle av vägkassan ersättas. Någon framställning till brobyggnaden om ersättning för dylik skada har jag ej gjort, såsom kapten Jernberg uppgivit. Överenskommelse med Hulda och Ingvar Björk-man, vilken av kapten Jernberg under hot om arbetets inställande avfordra-des mig, skulle egentligen ha gjorts mellan vägstyrelsen och markägarna, då vägstyrelsen har utfäst sig hålla stentag m. m. och även betalt den med vägstyrelsen avtalade ersättningen, vilket överenskommelsen avser;

att jag för arbetets fullgörande måste ha så pass fria händer att på egen hand kunna anställa vana och dugliga stenarbetare utan anvisning från ar-betslöshetsorgan är helt naturligt särskilt då det här i orten är brist på dy-lika arbetare och då det ej vid anbudets antagande var bestämt arbetets om-fattning eller huru arbetet skulle fortskrida, forcerades arbetet och anställ-des mera arbetare än vad som sedan visade sig nödigt;

att jag såsom kapten Jernberg påstår var medveten om att jag skulle be-traktas såsom fullt självständig entreprenör bestrides. Först vid avlönings-tillfället efter sonens olycka, då arbetslön utbetalades på räkning, blev jag varse, att ett annat system än som A. K. begagnade år 1924 vid ett mitt

brobyggnadsackord, där anbud ingavs på samma sätt som här, med rätt för mig att antaga arbetare, men då blevo både jag och arbetarne avlönade av arbetslöshetskommissionen och följaktligen inrollerade såsom specialarbetare och försäkrade. Vid liknande arbeten åt t. ex. Nederkalix vägkassa, har jag och arbetarne alltid varit försäkrade mot olycksfall. Samma skyddsanordning förväntade jag även skulle förekomma vid Kalix-bron.

Slutligen vill jag ytterligare framhålla,
dels att det vid anbudets antagande eller därefter ej ifrågasattes uppsättande av något kontrakt,

dels att då anbudet för att kunna antagas måste nedbringas från kronor 2: 90 till kronor 2: 70 pr sträckmeter regelsten och från kronor 3: 40 till kronor 3: — pr kvadratmeter pr glassissten, jag av arbetsledningen erhöll löfte att såsom compensation få använda fritt en del verktyg från förrådet och att därifrån få till billigare pris än eljest inköpa verktyger; detta löfte infriades ej, med undantag av att jag fick utlåna en s. k. stenlyft, och
dels den omständigheten, att arbetschefen betraktade min anställning mera såsom på prov, vilket han sedermera lät förstå och visade i handling, då arbetet av honom inställdes i januari månad utan uppgiven anledning. Sedan uttog jag jämte två arbetare sten till en landsvägstrumma utan någon föregående uppgörelse.

Att under dylika obestämda och osäkra avtal betrakta mig såsom fullt självständig entreprenör eller företagare med ansvar gentemot arbetare för olycksfall anser jag oriktigt och hoppas jag, att försäkringsrådet delar denna min uppfattning.

Tyenne intyg om tidigare stenuttag å samma plats bifogas.

Rolfs, Kalix den 10 juni 1928.

Emil Bexelius.

Avskrift.

Bil. 5.

Till

kungl. försäkringsrådet.

Knut Sigurd Bexelii olycksfall den 25/11 1927.

Till svar å de frågor, som genom skrivelsen av den 12 maj framställas i rubricerade ämne, få vi härmed anföra nedanstående:

Fråga 1.

a) Enligt arbetslöshetskommissionen och Nederkalix vägstyrelse mellanvarande kontrakt skall vägstyrelsen ifråga ersättningsfritt anvisa oss bland annat lämpligt belägna grus- och stentag.

b) Före arbetenas igångsättande rekognoscerades ett blockstensfält, beläget å utmarkerna tillhörande härvarande skyddshem för gossar, och då stenens färg och beskaffenhet kunde godtagas, var sålunda tydligen frågan om stentakt för brobygget ordnad i samförstånd med vägstyrelsen.

c) Då Emil Bexelius av oss antogs som *entreprenör* för stenuttagningen, var han synnerligen belåten med just denna sin egenskap, som gav honom fullständig frihet att anställa vilken han ville i sitt lag, en rätt, som absolut icke skulle hava tillkommit *honom*, om han på vanligt sätt varit antagen vid brobyggnadsföretaget såsom specialarbetare.

d) Sina fria händer som entreprenör begagnade han omedelbart till att med sig associera bland annat en stenarbetare med sådan antecedentia, att missnöje anmäldes från härvarande arbetslöshetskommittés sida över »att plats vid företaget beretts åt en dylik person, då det fanns så många andra, vilka voro därav mera förtjänta».

e) I händelse lagmedlemmen ifråga hade varit påtänkt till erhållande av anställning genom vår försorg, skulle han tillfölje kommitténs nyssnämnda uttalande *icke* hava beretts arbete, åtminstone på detta tidiga stadium. Nu ansågo vi oss ingenting böra åtgöra i saken, eftersom den var oss ovidkommande.

Detta meddelades också till såväl kommitténs ordförande som entreprenören Bexelius, vilken sistnämnde var särdeles tillfreds med vårt uppträdande härvidlag, eftersom vi *icke* ingrepo i B:s bestämmanderätt över sitt arbetslags sammansättning.

f) Det är sålunda *ostridigt*, att alla parter, och i främsta rummet Bexelius själv, voro på det klara med, att han skulle betraktas som *fullt självständig entreprenör, vilken hade att i allt sköta sig på egen hand utan inblandning från vår sida*, och som betalades efter kvantitet och kvalitet å den levererade varan.

g) Vid uppgörelsen med Bexelius hänvisade vi honom till att uttaga stenen från det ovan under mom. b) omnämnda blockstensfältet, till vars bearbetande vi hade erhållit vägstyrelsens medgivande.

Emellertid anmälde Bexelius omedelbart, att han i stället önskade utkila stenen från ett *stentag i det s. k. Kosmyrberget*, tillhörigt Hulda och Ingvar Björkmans skogsskifte å hemmanet $\frac{1}{32}$ mantal, Rolfs $\frac{4}{10}$, och ville han, att vi skulle ersätta eventuellt fördärvad skog.

h) Med avslag å sistnämnda begäran angående ersättning för uthuggen skog, biföllo vi i övrigt Bexelii framställning om stentäktens förflyttning till Kosmyrberget, sedan vi genom på platsen verkställd besiktning övertygat oss om, att stenens färg och beskaffenhet voro tillfredsställande.

i) Som villkor för vårt medgivande fordrade vi emellertid, att Bexelius skulle förete bevis på, att han hade markägarnas tillstånd till stenbrottets bearbetande; eventuellt att vägstyrelsen övertog ersättningsansvaret, emedan ingen som helst jordlösen, skadeersättning eller dylikt finge påvåla arbetslöshetskommissionen.

Härom underrättades jämväl vägstyrelsen, och ett av Hulda och Ingvar Björkman undertecknat, vederbörligen bevittnat skriftligt tillstånd för Bexelius (observera: *icke* för brobyggnaden) överlämnades till oss, varefter all vidare befattning med denna angelägenhet från vår sida upphörde.

j) Sammanfattningen av det ovan anförda blir sålunda:

- I. *Bexelius hade fullständig frihet att taga stenen var han ville*, blott dess beskaffenhet kunde av oss godkännas; och
- II. *Bexelius hade skriftlig överenskommelse med Hulda och Ingvar Björkman att få taga stenen å deras mark på av honom själv vald plats.*

Fråga 2.

a) Arbetsledningen för brobygget har endast *påfordrat* uppvisandet av skriftlig överenskommelse med markägaren av sådant innehåll, att ingen som helst ersättningsskyldighet skulle kunna påbörjas arbetslöshetskommissionen.

b) Vägstyrelsens ordförande uppsatte på Bexelii begäran förbindelsen ifråga. Detta enligt vederbörandes egen till undertecknad telefonledes lämnad uppgift.

Fråga 3.

a) Beträffande Bexelii rätt att uttaga sten från Kosmyrberget jämväl för annans än arbetslöshetskommissionens räkning hava vi tillsport ovan omnämnda Hulda Björkman, och uppgav hon, att Bexelius även tidigare hämtat sten från platsen, stundom efter att först hava anhållit om tillstånd därtill, men oftast utan något som helst meddelande till markägarna.

b) Någon gottgörelse för stentakten har Bexelius aldrig lämnat.

Fråga 4.

a) Bexelius har *faktiskt* uttagit sten å Hulda och Ingvar Björkmans mark för annans räkning än arbetslöshetskommissionens.

b) Stenuttagningen ifråga lär bland annat hava gällt en husgrund, som Bexelius *före* brobyggnadsarbetets igångsättande åtagit sig att lägga åt en byggherre Johansson i Kalix. Detta enligt uppgift från stenhuggare E. J. Fors härstädes.

Kalix den 15 maj 1928

Arbetslöshetskommissionens arbetsplats
nr 100 Kalixbron
G. A. Jernberg.

Avskrift.

Bil. 6.

Arbetsbefälet vid bron har för varje gång dom har uppmätt stenen har dom av mig infordrat uppgift å arbetstid för varje man i laget troligen för att kunna reglera arbetsförtjänsten äro vi att anse som självständiga och arbetsgivare angår det väl ej dom vad tid jag har på arbetet. Stenen var ej färdig arbetat endast uttagen skall arbetas färdig vid bron härmed översänder jag intyg att vägstyrelsen har betalt Björkmans för stenen jag har nu fått sluta vid bron troligen för detta olycksfall.

Hälsningar
E. Bexelius.

Avskrift.

Bil. 7.

På begäran av stenarbetaren Emil Bexelius i Rolfs by av Nederkalix, Norrbottens län, får jag rörande ersättning för s. k. jordlösen för av nämnde Bexelius uttagen sten till Kalixbron, lämna följande intyg.

I enlighet med vägdistriktets eget åtagande och enligt kontrakt med statens arbetslöshetskommission är vägdistriktet skyldig tillhandahålla fri jordlösen för sten, däri inbegripet ersättning för utfälld skog och tillfartsvägar. För den av ovannämnde Bexelius i november och december 1927 uttagna stenen å Hulda Björkmans och Ingvar Björkmans hemman $\frac{1}{32}$ mantal Rolfs nr 4, har vägdistriktet erhållit stenen fritt men i ersättning för utfälld skog och tillfartsvägar erlagt trettio (30) kronor; betygar.

Kalix den 30 januari 1928.

För Nederkalix tingslags vägdistrikt
N. Lindgren.
Vägstyrelsens ordförande.

Avskrift.

Bil. 8.

Till kungl. försäkringsrådet.

Över riksförsäkringsanstaltens i brev av den 5 januari 1928 meddelade beslut angående skada N:o St. 104391, varigenom riksförsäkringsanstalten förklarat mig icke vara berättigad till ersättning enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, får jag vördsamt anföra besvär samt yrka, att kungl. försäkringsrådet med undanröjande av beslutet måtte tillerkänna mig ersättning för det mig övergångna olycksfallet.

Beträffande min anställning förhåller sig härmed på följande sätt.

Min fader Emil Bexelius har ensam till statens arbetslöshetskommission ingivit anbud på leverans av sten till visst pris per sträckmeter. För stenuptagningen har min fader engagerat mig jämte några andra personer mot ersättning, som skulle beräknas sålunda, att om stenuptagningen lämnade ett mindre gott resultat ersättningen skulle lika fördelas mellan min fader och de övriga i stenuptagningen deltagande arbetarne och om stenuptagningen lämnade ett gott resultat min fader först skulle erhålla ett extra belopp och resten därefter lika fördelas mellan min fader och de i stenuptagningen deltagande arbetarne.

Då det är min fader ensam, som träffat överenskommelse med arbetslöshetskommissionen om leverans av sten, och det är min fader, som därefter engagerat mig och en del andra personer att upptaga stenen mot viss ersättning, varvid min fader beräknade, att han skulle erhålla extra vinst å avtalet, anser jag, att jag varit att betrakta såsom anställd i min faders tjänst.

Skulle en dylik uppfattning icke kunna godtagas, anser jag det riktiga vara, att såväl min fader som vi andra i stenuptagningen deltagande personer äro att betrakta som anställda hos arbetslöshetskommissionen. Det är nämligen att märka, att den ersättning, som min fader erhöll för stenleveransen i sin helhet motsvarar arbetslön. Enligt avtal mellan arbetslöshetskommissionen och Nederkalix väghållningsdistrikt ålåg det nämligen väghållningsdistriktet att till markägaren erlægga den ersättning för stenens bortförande, som denne begärde. På grund härav kan min faders avtal med arbetslöshetskommissionen betraktas som ett vanligt ackordsavtal mellan arbetsgivare och arbetare. Avtalet skulle i så fall vara att likställa med de uppgörelser, som träffas mellan flottningföreningarna, å ena sidan, samt vissa personer, å andra sidan, om flottning av virke å olika sträckor av en flottled. De i flottningen deltagande personerna betraktas utan tvekan såsom anställda i flottningföreningens tjänst under flottningsarbetets utförande. Någon ändring i detta förhållande sker icke i de fall, då en eller ett par personer ingått entreprenadavtalet med flottningföreningen och dessa sedermera engagera folk för flottningens utförande. Det är vidare att märka, att de olika flottningssträckorna årligen utbjudas å offentlig entreprenad.

Då jag själv på grund av det iråkade olycksfallet är förhindrad att verkställa någon vidare utredning angående innebörden av mitt anställningsavtal, hemställes vördsamt, att denna fråga i mån av behov måtte utredas genom polisundersökning.

Kalix den 12 januari 1928.

Knut Bexelius.

Avskrift.

Bil. 9.

Undertecknade, som tillsammans med stenarbetaren Emil Bexelius i Rolfs och dennes son Knut Bexelius under november—december månader år 1927 arbetat i stenuttagning för bron över Kalix älv i Kalix, vilken bygges av statens arbetslöshetskommission, få härmed intyga, att vi ej någonsin betraktat oss såsom en var självständig företagare, oaktat vi — ehuru ej samtliga — bildat arbetslag på initiativ av förstnämnda Emil Bexelius och överenskommit om lika fördelning av den genom Bexelius' anbud erhållna arbetsvinsten. Vi ha fast mer haft skälig anledning anse oss som arbetare åt arbetslöshetskommissionen, då varken skriftligt kontrakt upprättats eller något avtal om arbetets omfattning förelegat.

Kalix den 10 januari 1928.

G. W. Lundh.
K. W. Karlsson.

Otto Bexelius.
Karl Bexelius.

Emil Bexelius.
David Nordgren.
S. Ruth.

Avskrift.

Bil. 10.

Herr Knut Sigurd Bexelius, Kalix, bestyrkes och överlämnas å tjänstens vägnar.

Stockholm den 5 januari 1928.

Herr Emil Bexelius,

Kalix.

Skada nr St. 104391.

Olycksfall, som den 25 november 1927 drabbat Knut Bexelius.

Företag: Uttagning av sten enligt anbud av den 3 november 1927.

Med ledning av till riks försäkringsanstalten inkomna uppgifter rörande ovan angivna företag har anstalten beslutat, att delägarna i det av eder, den skadade och sju andra personer bildade arbetslaget äro att anse såsom *självständiga företagare* enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete med avseende å arbetet i detta företag.

På grund härav är den skadade icke berättigad till ersättning enligt anförda lag i anledning av det honom övergångna olycksfallet.

Samtidigt vill anstalten meddela, att, då försäkring jämlikt nämnda lag icke kan tecknas för självständiga företagare, den av anstaltens ombud i Kalix, postmästaren Einar Svartengren, hit insända ansökan om försäkring för arbetslaget icke kan föranleda någon anstaltens åtgärd.

En broschyr rörande huvudpunkterna i lagen bifogas.

Stockholm den 5 januari 1928.

Karl Levinson.

Harald Wolff.

Avskrift.

Bil. 11.

Kalix den 5 mars 1928.

Statens arbetslöshetskommission,
Arbetschefen,
Stockholm I.

Beträffande olycksfall med Knut Bexelius.

Till svar å de i Eder skrivelse nr A. 1091/28 framställda frågorna avseende rubricerade ärende få vi meddela följande:

1) Vid den muntliga entreprenadöverenskommelsen med Bexelius d. ä. utfäste sig denne att själv hålla nödiga verktyg. Sedermera sade han sig vara för fattig för att skaffa sig så dyrbara redskap som stubbrytare och ville han därför låna sådan.

Då vårt eget folk skulle verkställa lastningen av stenen och fördenskull behövde stubbrytare, uppsatte vi tvenne dylika i stentaget, och erhöll Bexelius vårt medgivande att disponera den ena.

2) Transporten av stenen från brottet till brobyggnadsplatsen verkställdes på entreprenad av hästägande lägenhetsinnehavare och småbönder. Bexelius torde nämligen knappast hava åtnjutit tillräcklig kredit härför från transport-entreprenörernas sida.

Den uttagna stenen granskades, godkändes och uppmättes för likvidering först när den framkommit till brobyggnadsplatsen. Vad som kasserades såsom brostenar kunde stundom användas till glaci, och underkänd glaci-sten betalades efter lägre taxa såsom sparsten för betongen.

Transportentreprenörerna tillhörde *icke* Bexelii lag, och lastningen utfördes, som ovan nämnts, av vårt eget folk med biträde av körkarlarna.

3) Med undantag av den utlånade stubbrytaren tillhandahöllo vi intet annat åt Bexelius. Vid ett par tillfällen tog Bexelius ut *krut* i härvarande affärer och tillsade vederbörande att sända räkningarna till oss. Vi likviderade givetvis icke dessa, utan underrättade vederbörande om, att Bexelius vore att betrakta som självständig entreprenör, som hade att betala sina förnödenheter själv.

Tillvägagångssättet ifråga är synnerligen betecknande och föga rekommenderande. Bexelius torde väl emellertid ej rimligtvis kunna betraktas som anställd hos oss, endast därför att vi *godhetsfullt* till honom utlånat en stubbrytare.

Kalix som ovan

Arbetslöshetskommissionens arbetsplats
nr 100 Kalixbron
G. A. Jernberg.

